

Subject card

Subject name and code	Traditions of Roman Administrative Law - lecture, PG_00174549						
Field of study	Administration						
Date of commencement of studies	October 2024		Academic year of realisation of subject		2025/2026		
Education level	Master's studies		Subject group		Optional subject group		
Mode of study	full-time studies		Mode of delivery		at the university		
Year of study	2		Language of instruction		Polish Polish		
Semester of study	4		ECTS credits		2.0		
Learning profile	academic		Assessment form		credit		
Conducting unit	Faculty of Law and Administration -> Rector						
Name and surname of lecturer (lecturers)	Subject supervisor		dr hab. Jacek Wiewiorowski				
	Teachers		dr hab. Jacek Wiewiorowski				
Lesson types	Lesson type	Lecture	Tutorial	Laboratory	Project	Seminar	SUM
	Number of study hours	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	E-learning hours included: 0.0						
Learning activity and number of study hours	Learning activity	Participation in didactic classes included in study plan		Participation in consultation hours		Self-study	SUM
	Number of study hours	30		0.0		20.0	50
Subject objectives	Acquiring knowledge about the evolution of the organization of the Roman state and the principles of its management, as well as the nature and the origin of concepts of contemporary administrative law, originating from or referring to Roman legal tradition and on the conclusions resulting from the evolution of the Roman law for the modern one state organization and public administration. Acquiring awareness of the need to reach during studies and taking into account the achievements of other social sciences in professional work.						

Learning outcomes	Course outcome	Subject outcome	Method of verification
	[ADMINMU2_WG02] He/she has in-depth knowledge of the subject of regulation of individual branches of law	Student consolidates in-depth knowledge of the subject of regulation of individual branches of law - taking into account the example of Roman law	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW3] text preparation/written work
	[ADMINMU2_WK01] He/she knows and understands the most important dilemmas brought about by the development of civilization within the legal and administrative sciences	Student learns and acquires an understanding of the most important dilemmas posed by the development of civilization within legal and administrative sciences - on the example of the history of ancient Rome	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/conversation/discussion [SW3] text preparation/written work
	[ADMINMU2_KK02] He/she critically assesses his/her knowledge in the field of law, including administrative law	Student acquires the ability to critically assess his knowledge in the field of law, including administrative law - taking into account the historical example of Roman law	[SK1] oral statement/conversation/discussion [SK3] text preparation/written work [SK4] test/exam - oral or written [SK8] observation of student's independent or team work
	[ADMINMU2_UW03] The graduate can use complex theoretical approaches to analyze, interpret and plan administrative action strategies; he/she can generate solutions to specific problems related to administration, forecast the course of their solution and predict the effects of planned activities	Student acquires the ability to use complex theoretical approaches to analyze, interpret and design strategies for administrative activities; is able to generate solutions to specific problems related to administration and forecast the course of their solution and predict the effects of planned activities - taking into account the historical example of the Roman state	[SU1] oral statement/conversation/discussion [SU3] text preparation/written work [SU4] test/exam - oral or written [SU8] observation of student's independent or team work
	[ADMINMU2_UU01] He/she has deeper awareness of the level of own knowledge and skills, and understands the need for lifelong learning and is able to plan and implement it	Student becomes aware of the level of his knowledge and skills, and understands the need for lifelong learning. He is able to inspire and organize the learning process of other people.	[SU1] oral statement/conversation/discussion [SU3] text preparation/written work [SU4] test/exam - oral or written [SU8] observation of student's independent or team work
Subject contents	Organization of the Roman state under kings and during Roman Republic Organization of the Roman state in the imperial era (principate and dominatrix). Principles of management of the Roman state during the kingdom, republic and empire (principate and dominate). The nature and origin of concepts related to modern administrative law, derived from or referring to the Roman legal tradition. Conclusions arising from the evolution of the ancient Roman system for modern administrative law		
Prerequisites and co-requisites	None		
Assessment methods and criteria	Subject passing criteria	Passing threshold	Percentage of the final grade
	ability to analyze legal text	51.0%	50.0%
	theoretical knowledge	51.0%	50.0%

Recommended reading	Basic literature	Zabłocki, J., Tarwacka, A., Publiczne prawo rzymskie, Warszawa 2011. Sitek, B., Krajewski, P. (red.), Rzymskie prawo publiczne, Olsztyn 2004. Palmirski, T., Publiczne prawo rzymskie. Zarys wykładu. Skrypt dla studentów prawa i administracji, Kraków 2006. Debiński, A., Misztal-Konecka, J., Wójcik, M., Prawo rzymskie publiczne, Warszawa 2010. Jurewicz, A., Sajkowski, R., Sitek, B., Szczerbowski, J., Świętoń, A., Rzymskie prawo publiczne wybrane zagadnienia, Olsztyn 2011. Wyrwińska, K., Civis romanus sum. Rzymskie prawo publiczne. Wybrane zagadnienia, Kraków 2016 Polecam też fragmenty (dotyczące starożytnego państwa rzymskiego) w: Baszkiewicz, J., Powszechna historia ustrojów państwowych, Gdańsk 2002. Koranyi, K., Powszechna Historia Państwa i Prawa, t. I, Warszawa 1961; t. II, (Średniowiecze. Część 1), Warszawa 1963. Litewski, W., Podstawowe wartości prawa rzymskiego, Kraków 2001 https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/243365/litewski_podstawowe_wartosci_prawa_rzymskiego_2001.pdf. Sczaniecki, M., Powszechna historia państwa i prawa, Warszawa 2003 (9. wyd.). Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu (t. III, Warszawa 1999 oraz praca zbiorowa pod red. E. Wipszyckiej, wyd. drugie, zmienione, t. I/II, Warszawa 2001) Osobno warte uwagi są fragmenty w podręcznikach prawa rzymskiego prywatnego dotyczące ustroju państwa rzymskiego: Dajczak, W., Giaro, T., Longchamps de Bérier, F., Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, Warszawa 2018 (3. wydanie) Kolańczyk, K., Prawo rzymskie, Warszawa 2021 (6. wydanie). Rozwadowski, W., Prawo rzymskie. Zarys wykładu z wyborem źródeł, Poznań 1992. Wołodkiewicz, W., Zabłocka, M., Prawo rzymskie. Instytucje, Warszawa 2023 (7. wydanie) . Słowniki i opracowania encyklopedyczne (hasła dotyczące ustroju państwa rzymskiego): Wielka encyklopedia prawa. T. 1, Prawa świata antycznego, red. nacz. B. Hołyst; red. nauk. tomu I B. Sitek, W. Wołodkiewicz, Warszawa 2014.
---------------------	------------------	--

		Litewski W. Encyklopedia kultury bizantyńskiej, (red.) O. Jurewicz, Warszawa 2002. Słownik encyklopedyczny prawa rzymskiego, Kraków 1998. Słownik cesarzy rzymskich, (red.) J. Prostko-Prostyński, Poznań 2001. Prawo rzymskie. Słownik encyklopedyczny, pod. red. W. Wołodkiewicza, Warszawa 1986.
--	--	--

Supplementary literature	Alföldy, G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, [tłum.] A. Gierlińska, Poznań 1998. Baynes, N.H, Moss H.St.L.B., (opracowanie), Bizancjum. Wstęp do cywilizacji wschodniorzymskiej, [tłum.] E. Zwolski, Warszawa 1964. Cameron, Av., Późne cesarstwo rzymskie, [tłum.] M. Kwiecień, Warszawa b.d.wyd. Christ, K., Historia cesarstwa rzymskiego. Od Augusta do Konstantyna, [tłum.] A. Gierlińska, Poznań-Gniezno 2016. Crawford, M., Rzym w okresie republiki, [tłum.] J. Rohiziński, Warszawa 2004. Dębiński, A., Administracja w starożytnym państwie rzymskim, [w:] Encyklopedia prawa administracyjnego, (red.) M. Domagała, A. Haładyj, S. Wrzosek, Warszawa 2010, s. 1-10. Świat rzymski w IV wieku, (red.) P. Filipczak, R. Kosiński, Kraków 2015 (fragmenty). Człowiek Rzymu, (red.) A. Giardina, [tłum.] P. Bravo, Warszawa 1997. Giaro, T., Czy Rzymianie byli ludem prawa? Problemy porównań diachronicznych, [w:] J. Przygodzki, M. J. Ptak (red.), Społeczeństwo a władza. Ustrój, prawo, idee, Wrocław 2010, s. 115-129. Giaro, T., Prawo administracyjne w starożytnym Rzymie?, [w:] Prawo administracyjne wobec współczesnych wyzwań. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Markowi Wierzbowskiemu, (red.) J. Jagielski, D. Kijowski, M. Grzywacz, Warszawa 2018, s. 1-14 https://images.iformat.pl/C891CE58EB/4FAC363B-4CFC-491D-9D1A-F6BD4315AE75.pdf Harper, K., Los Rzymu. Klimat, choroby i koniec imperium, [tłum.] G. Smółka, Oświęcim 2021. Heather, P., Upadek Cesarstwa Rzymskiego, [tłum.] J. Szczepański, Poznań 2006. Jaczynowska, M., Pawlak, M., Starożytny Rzym, Warszawa 2011 (drugie wydanie). Kamińska, R., Ochrona dróg i rzek publicznych w prawie rzymskim okresu Republiki i Pryncypatu, Warszawa 2010. Kamińska, R., W trosce o miasto. "Cura urbis" w Rzymie okresu Republiki i Pryncypatu, Warszawa 2015. Kłodziński, K., Sekretarze ab epistulis i a libellis w kancelarii cesarzy od Augusta do Hadriana. Studium historyczno-prawne, Toruń 2011. Kłodziński, K., Officium a rationibus. Studium z dziejów administracji rzymskiej w okresie pryncypatu, Toruń 2017 https://play.google.com/books/reader?id=XLpADwAAQBAJ&printsec=frontcover&output=reader&hl=pl&pg=GB Kunderewicz, C., Ochrona zabytków architektury antycznej w Kodeksie Teodozjańskim, "Archeologia" 17 (1966), s. 80-87.
--------------------------	---

	Kunderewicz, C., Prawo budowlane starożytnego Rzymu (I), Czasopismo Prawno-Historyczne 29.2 (1977), s. 91-115. Kunderewicz, C., Prawo budowlane starożytnego Rzymu (II), Czasopismo Prawno-Historyczne 31.1 (1979), s. 53-74. Kunderewicz, C., Ochrona środowiska naturalnego w prawie rzymskim, Czasopismo Prawno-Historyczne 33.2 (1981), s. 1-10. Kunderewicz, C., Studia z rzymskiego prawa administracyjnego, Łódź 1991. Konstantynopol Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesno bizantyjskim, (red.) M. J. Leszka, T. Wolińska, Warszawa 2011. Longschamps de Beriér, F., Instytucje rzymskiego prawa administracyjnego?, [w:] Nowe problem badawcze w teorii prawa administracyjnego, (red.) J. Boć A. Chajbowicz, Wrocław 2009, s. 103-111 https://www.researchgate.net/publication/344253136_Instytucje_rzymskiego_prawa_administracyjnego Morawiecki, L., Władza charyzmatyczna w Rzymie u schyłku Republiki 44-27 p.n.e., Rzeszów 1989. Świat Bizancjum. Tom 1. Cesarstwo wschodniorzymskie 330-641, (red.) C. Morrisson, [tłum zbiorowe] Kraków 2007. Olszaniec, S., Prefektura praetorio Italii, Illyrikum i Afryki (312-425 n.e.), Toruń 2014. Prostko-Prostyński, J., Roma solium imperii. Elekcja, koronacja i uznanie cesarza w Rzymie w IV-VIII wieku, Poznań 2014. Radwanowicz-Wanczewska, J., Początki przymusu administracyjnego w prawie rzymskim i praktyce rzymskiej administracji, Administracja. Teoria. Dydaktyka. Praktyka 41.4 (2015), s. 80-121. Ruciński, S., Praefectus urbi. Strażnik porządku publicznego w Rzymie, Poznań 2008. Ruciński, S., Praefecti praetorio. Dowódcy gwardii pretoriańskiej od 2 roku przed Chr. do 282 roku po Chr., Bydgoszcz 2013. Sawicki, P., Służby skarbowe w Starożytnym Rzymie w okresie Dominatu, Białystok 2018 (niepubl. praca doktorska: https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/7289/1/P_Sawicki_Sluzby_skarbowe_w_Starozytnym_Rzymie_w_okresie_Dom Syme, R., Rzymska rewolucja, [tłum.] A. Baziór, Poznań 2010. Świętoń, A., Próby ograniczenia korupcji urzędniczej w późnym cesarstwie rzymskim na przykładzie 'suffragium'. Przegląd konstytucji zachowanych w 'Codex Theodosianus', [w:] Interes prywatny a interes publiczny w prawie rzymskim, (red.) C. L. Guillaumon [et al.], Olsztyn 2012, s. 183-198. Świętoń, A., Próby regulacji mobilności społecznej w późnym Cesarstwie rzymskim na przykładzie 'corporati obnoxii' i ich 'dominium', "Studia Prawno-Ekonomiczne" 91.1 (2014), s. 165-177. https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8de7719f-5ef6-4fd7-bc1b-628719cc49bd/c/
--	--

	Proby regulacji mobilności społecznej w późnym Cesarstwie Rzymskim Tarwacka, A., Prawne aspekty urzędu cenzora w starożytnym Rzymie, Warszawa 2012. https://www.academia.edu/2564215/Prawne_aspekty_urz%C4%99du_cenzora_w_staro%C5%BCytnym_Rzymie Urbaniec, A., Administracja cywilna i wojskowa bizantyńskiej prefektury 'praetorio' Afryki w latach 533-698, Kraków 2023. Veyne, P., Imperium grecko-rzymskie, [tłum.] P. Domański, Kęty 2008. Wells, C., Cesarstwo rzymskie, [tłum.] T. Duliński, Warszawa, b.d.w. Wiewiorowski, J., Stanowisko prawne rzymskich dowódców wojsk prowincjonalnych - 'duces' w prowincjach 'Scythia Minor' i 'Moesia Secunda', Poznań 2007. Wiewiorowski, J., Administracja cywilna późnorzymskiej diecezji Tracji za Justyniana Wielkiego (527-565), "Przegląd Nauk Historycznych" 9.2 (2010), s. 21-43 https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Przegl%C4%99d_Nauk_Historycznych/Przegl%C4%99d_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2/Przegl%C4%99d_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2-s21-44/Przegl%C4%99d_Nauk_Historycznych-r2010-t9-n2-s21-44.pdf Wiewiorowski, J., Organizacja cesarstwa rzymskiego w V stuleciu: cesarz armia prawo, [w:] Świat rzymski w V wieku, (red.) R. Kosiński, K. Twardowska, Kraków 2010, s. 211-275. https://www.academia.edu/28719223/Organizacja_cesarstwa_rzymskiego_w_V_stuleciu_in_%C5%9Awiat_rzymski_w_V_wieku Wiewiorowski, J., Sądownictwo późnorzymskich wikariuszy diecezji, Poznań 2012 https://www.academia.edu/5926301/S%C4%85downictwo_p%C3%B3%C5%BCnorzymskich_wikariuszy_diecezji Witczak, D., Geneza pożarnictwa oraz regulacje prawne w zakresie ochrony przeciwpożarowej w starożytnym Rzymie, "Zeszyty Naukowe SGSP" 69.1 (2019), s. 155-166 http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-2c4937cf-1f47-4290-99d2-8bd30d713c81/c/Witczak_ZN_SGSP-69-WK_C5_81AD.pdf Ziółkowski, A., Historia Rzymu, Poznań 2004. Psychologia ewolucyjna (wybór - prace ogólne i poruszające zagadnienia publicznoprawne, dostępne w j. polskim) Buss, D. M., Psychologia ewolucyjna, [tłum.] M. Orski, Gdańsk 2001. Dunbar, R., Religijni. Jak ewolucja wierzeń wpływa na historię i kulturę człowieka, [tłum.] K. Kalinowski, Kraków 2023. Fukuyama, F., Historia ładu politycznego. Od czasów przedludzkich do rewolucji francuskiej, [tłum.] N. Radomski, Poznań 2012. Haidt, J., Prawy umysł. Dlaczego dobrych ludzi dzieli religia i polityka?, [tłum.] A. Nowak-Młynikowska, Sopot 2014. Haidt, J., Lukianoff, G., Rozpieszczony umysł. Jak dobre intencje i złe idee skazują pokolenia na porażkę, [tłum.] F. Filipowski, Poznań 2023. Łastowski, K., Socjobiologiczne ujęcie natury ludzkiej. Między nauką a
--	---

		antropologią filozoficzną, "Poznańskie Studia z Filozofii Humanistyki" 8.21 (2009), s. 105-120 https://www.researchgate.net/publication/317881160_Socjobiologiczne_ujecie_natury_ludzkiej_Miedzy_nauka_a Mościskier, A., Spór o naturę ludzką. Socjologia czy socjobiologia?, Warszawa 1998 Nocoń, J., Interpretacja funkcji w socjobiologicznych koncepcjach polityki, "Teoria polityki" 4 (2020), s. 183195doi: 10.4467/25440845TP.19.023.11789www.ejournals.eu/teoria_polityki Pawłowski, B. (red.), Biologia atrakcyjności człowieka, Warszawa 2009. Pawłowski B. (w rozmowie z T. Ulanowskim), Nagi umysł. Dlaczego jesteśmy, jacy jesteśmy. Ludzka natura bez złudzeń, Warszawa [2016] Pawłowski, B., Danel, D., Psychologia ewolucyjna nauka o adaptacji i ewolucyjnej inercji ludzkiego umysłu, "Kosmos" 58 (2009), s. 573-583 http://kosmos.icm.edu.pl/PDF/2009/573.pdf Pinker, S., Tabula rasa. Spory o naturę ludzką, [tłum.] A. Nowak, Gdańsk 2005. Polcyn-Radomska, A., Fenomen powodzenia u kobiet mężczyzn w mundurach, "Fides et ratio" 2(13)2013, s. 133-143 http://www.stowarzyszeniefidesetratio.pl/Presentations0/10Polcyna2013.pdf Polowczyk, J., Witczak, H., Błaszak, M. (red.), Podejście ewolucyjne w naukach społecznych, Warszawa 2018. de Waal, F., Małpy i filozofowie. Skąd pochodzi moralność, [tłum.] B. Brożek i M. Furman, Kraków 2013. de Waal, F., Bonobo i ateista. W poszukiwaniu humanizmu wśród naczelnych, [tłum.] K. Kornas, Kraków 2014. de Waal, F., J ak się różnimy. Gender oczami prymatologa, [tłum.] M. Golachowski, Kraków 2023 Wiewiorowski, J., Porywanie kobiet jako zjawisko społeczne w późnym antyku. Moralność a prawo, w: Homo, qui sentit. Ból i przyjemność w średniowiecznej kulturze Wschodu i Zachodu, (red.) J. Banaszkiewicz, K. Ilski, Poznań 2013, s. 197-219https://www.academia.edu/5850733/Porywanie_kobiet_jako_zjawisko_spo%C5%82eczne_w_p%C3%B3%C5%9Bnym_antyku Wiewiorowski, J., Konstytucyjne (i pozakonstytucyjne) przesłanki zakazu retroaktywności prawa, [w:] Konstytucjonalizm polski: refleksje z okazji jubileuszu 70-lecia urodzin i 45-lecia pracy naukowej profesora Andrzeja Szmyta, (red.) A. Gajda [et al.]), Gdańsk 2020, s. 441-453. Wiewiorowski, J., Reguły prawa rzymskiego a aktualne polskie problemy ustrojowe, "Czas Kultury" 207.4 (2020), s. 51-57 https://czaskultury.pl/wp-content/uploads/2021/03/JWiewiorowski_RegulyPrawaRzymskiegoAAktualnePolskieProblemyUst Wrangham, R., Paradoks dobra. Dlaczego jesteśmy tak dobrzy, skoro jesteśmy tak źli, [tłum.] P. J. Szwajcer, Stare Groszki 2020. Załuski, W., Ewolucyjna filozofia prawa, Warszawa 2009.
--	--	--

	eResources addresses	Supplementary https://ug.academia.edu/JacekWiewiorowski - Supplementary studies Website Academia edu
Example issues/ example questions/ tasks being completed	oral form - consists of a task consisting in checking the ability to analyze one source text (concerning Roman administration - from a list sent to students for analysis in Polish translation) and presenting knowledge about the theoretical content discussed therein	
Work placement	Not applicable	

Document generated electronically. Does not require a seal or signature.